N°. 203. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 16.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 28 AUGUSTUS.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 66.) *WET van den 16den Augustus* 1861, *tot wijziging van hoofdstuk* VIII *der Staatsbegrooting voor* 1861.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener wijziging van het VIIIste hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het jaar 1861, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1860 (*Staatsblad* n°. 112),

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Het navolgend artikel van het VIIIste hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven, dienst 1861, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1860 (*Staatsblad* n°. 112), wordt *vermeerderd;* te weten:

Artikel 50 (Onvoorziene uitgaven) met *drie en dertig duizend vier honderd negen en negentig gulden en twaalf cents* (f 33,499.12) en mitsdien gebragt op *drie en tachtig duizend vier honderd negen en negentig gulden en twaalf cents* (f 83,499.12).

Daarentegen wordt het navolgend artikel *verminderd;* te weten:

Artikel 25 (Kosten gevorderd voor de groote dok-, haven- en sluiswerken te Willemsoord, het leggen en wegruimen van dammen, de tot die werken gevorderde gravingen en uitdiepingen, watermalingen, heijingen, het maken van houten en andere funderings-toestellen, het doen van bemetselingen, het daarstellen van gebouwen, aanschaffen van alle materialen tot een en ander benoodigd, alsmede van stoom- en andere werktuigen en het plaatsen derzelve, alles met den aankleve van daarstelling, gebruik en onderhoud van dien; mitsgaders de kosten van inspectie, reis en verblijf, opzigt, keuring, bewaking en die van vervoer van een en ander) met *drie en dertig duizend vier honderd negen en negentig gulden en twaalf cents* (f 33,499.12) en mitsdien gebragt op *vijf honderd negen duizend vijf honderd zes en dertig gulden acht en tachtig cents* (f 509,536.88).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 16den Augustus 1861.

WILLEM.

De Minister van Marine,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* Augustus 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24 Augustus 1861, n°. 65, is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Voorburg mr. *H. J. Schuurman*, advocaat te Rijswijk.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 27sten Augustus* 1861.

Wij hebben de *Javasche Couranten* ontvangen, loopende tot den 13den Julij jl. Volgens dezelve had de Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 3den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de onderwijzer bij de gouvernements-lagere school te Rembang, J. Leegstra;

benoemd: tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, mr. J. van der Pant;

tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Batavia, de 1ste substituut-griffier bij dien raad, mr. W. F. C. de Eerens;

tot ondercommies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia, de ondercommies der 2de klasse bij dien tak van dienst, H. F. Hillebrandt;

tot civilen concierge van het paleis te Weltevreden en bode ter algemeene secretarie, de klerk ter algemeene secretarie, P. J. Beerhorst;

hersteld, in activiteit, de opzigter der 2de klasse bij de burgerlijke openbare werken, W. C. H. L. C. von Winckelmann, thans wegens ziekte op wachtgeld, met bepaling dat hij in zijnen opgemelden rang onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Samarang werkzaam en ter hoofdplaats van dien naam gevestigd zal zijn

Door de hieronder volgende autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

door den directeur der middelen en domeinen, gedurende de maand Junij 1861, benoemd, tot onder-commies der 2de klasse bij de recherche te Batavia, M. N. Niessen, eervol ontslagen 1ste luitenant der infanterie van het Oost-Indisch leger;

door den directeur der producten en civile magazijnen, gedurende de maanden Mei en Junij 1861, bij de afdeeling telegraphie, ontslagen, op hun verzoek, eervol, uit hunne betrekking, de leerling-telegraphisten R. Ruyl en J. Salters;

benoemd, tot leerling-telegraphisten W. M. Leyder, klerk op het residentie-kantoor te Soerabaija, en C. Leydenroth, met bepaling dat zij voorloopig werkzaam zullen zijn op het telegraaphkantoor te Weltevreden;

overgeplaatst: van het telegraaphkantoor te Weltevreden:

naar Samarang, de leerling-telegraphist P. A. Beer;

naar Soerabaija, de leerling-telegraphist K. F. W. Lans;

naar Madioen, de leerling-telegraphist F. A. de Graaff;

door den directeur der burgerlijke openbare werken, gedurende de maanden Mei en Junij 1861, bevorderd, tot opzigter der 3de klasse, de élève-opzigter K. L. E. Gerard;

benoemd: tot opzigter der 3de klasse A. V. de Calonne, vroeger buitengewoon teekenaar op het bureau van den chef der 3de waterstaatsafdeeling;

tot élève-opzigter C. R. Swaab, vroeger daglooner bij het burgerlijk bouwdepartement te Samarang;

overgeplaatst: van Muntok naar de hoofdplaats Batavia, de élève-opzigter W. Keyser;

van Macassar naar Buitenzorg, de élève-opzigter H. Schultheis;

van Buitenzorg naar de hoofdplaats Samarang, de élève-opzigter P. A. de Jonker;

van Samarang naar Muntok, de élève-opzigter J. V. Witterland;

van Samarang naar Macassar, de élève-opzigter K. Altheer;

met bepaling, dat zij werkzaam zullen zijn onder de bevelen van de aldaar gevestigde eerstaanwezende ingenieurs;

door de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indie, gedurende de maand Junij 1861, ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Djokdjokarta J. P. Apfel;

op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Sumanap R. E. A. Callewaerd;

benoemd: tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Djokdjokarta G. F. R. Portier, thans onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Japara;

tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Japara, de thans aan die school tijdelijk werkzaam gestelde onderwijzer voor de Oost-Indische dienst Y. Ruitenschild;

tot 2den onderwijzer aan de gouvernements-tweede lagere school te Macassar, de thans aan die school tijdelijk werkzaam gestelde onderwijzer voor de Oost-Indische dienst J. van Hout;

tot ondermeester aan de gouvernements-lagere school te Poerworedjo, de ondermeester aan de Roomsch-katholijke weeshuisschool te Samarang G. H. Piekhaar;

tot kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Djokdjokarta J. Birsak;

tot kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Maros C. F. Bax;

door den resident van Bagelen, gedurende de maand Mei 1861, benoemd, tot klerk, tevens griffier bij den landraad te Wonosobo, afdeeling Ledok (Bagelen), de klerk op het adsistent-residentie-bureau te Krawang J. H. Ploem;

door den resident van Soerabaija, gedurende de maand Mei 1861, benoemd tot 1sten klerk op het bureau van den adsistent-resident van Grissee, tevens griffier bij den landraad aldaar, G. F. L. Portier, laatstelijk griffier bij den landraad in de afdeeling Ngrowo, residentie Madioen.

bij het militair departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 1sten luitenant der infanterie W. Z. Hempenius;

bij het marine-departement:

door den chef van het beheer over 's Gouvernements schoeners en kruisbooten zijn gedurende de maand Junij 1861 de volgende beschikkingen genomen:

benoemd: tot 1sten stuurman, A. C. Everaars, laatstelijk 1ste stuurman aan boord van het eertijds particuliere stoomschip *Hertog Bernard*;

tot 2den stuurman H. K. Kramer, laatstelijk 2de stuurman ter koopvaardij;

(*Javasche Courant van den 6den Julij.*)

bij het militair departement:

benoemd tot tijdelijk boekhouder bij het algemeen kleedingmagazijn

te Batavia (militair ambtenaar der 3de klasse), R. H. W. Hamer, thans met de waarneming dier betrekking belast;

(*Javasche courant van den 10den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de telegraphist der 3de klasse, chef van het telegraaph-kantoor te Ambarawa C. M. Nauditt;

uit zijne betrekking, de élève bij het boschwezen H. Koster;

eervol, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de commies bij de administratie van 's lands graan- en ijzer-magazijnen te Batavia A. M. de Nijs;

benoemd: tot commies bij de administratie van 's lands graan- en ijzer-magazijnen te Batavia, de klerk bij die administratie L. W. Brummer;

ontheven: van de verdere vervulling der functien van gezworen landmeter der 1ste klasse en taxateur van vaste goederen te Soerabaija, de landmeter F. W. Nagel;

bij den raad van justitie te Amboina, ontslagen, eervol, wegens vertrek, als lid, K. G. Fritzen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

benoemd: tot lid H. C. van Eybergen, controleur der 1ste klasse, toegevoegd aan den adsistent-resident ter beschikking van den gouverneur der Moluksche eilanden;

bij het militair departement:

ontslagen: uit Zr. Ms. militaire dienst, de 2de luitenant der infanterie E. W. A. Krudop, thans op non-activiteit;

(*Javasche Courant van den 13den Julij.*)

bij het civiel departement:

gescheurst in de verdere uitoefening zijner betrekking, de resident van Tappanoli (Sumatra's Westkust) C. H. Palm;

benoemd tot officier van justitie bij den raad van justitie te Padang (Sumatra's Westkust) de griffier bij de regtbank van omgang in de derde afdeeling op Java, mr. H. N. Grobbee;

tot eersten substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia, de eerste substituut-griffier bij het Hooggeregtshof van Nederlandsche Indie, mr. A. W. Th. de Jongh;

bij het militair departement:

benoemd bij de militaire administratie, tot 2den luitenant-kwartiermeester, de op zijn verzoek eervol uit Zr. Ms. zeedienst ontslagen officier van administratie der 3de klasse, C. Fuhri.

Voorts behelzen die couranten nog de volgende berigten.

Batavia, 2 Julij. — Per telegraaph via Soerabaija zijn berigten ontvangen uit de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, loopende tot den 21sten Junij jl.

Eene kolonne, sterk 75 bajonetten, onder bevel van den kapitein Bruigom van Tamiang Lajang uitgerukt om het landschap Karouw te tuchtigen, heeft aldaar geene belangrijke vijandelijke ontmoetingen gehad. Zij zoude eerlang een togt doen naar het twee dagmarschen van Tamiang Lajang gelegen Centot (?), waar zich volgens gerucht eenige opstandelingen bevonden.

Op een berg in de afdeeling Martapoera hebben de opstandelingen zich twee malen genesteld en zijn ook twee malen van daar verdreven; laatstelijk op den 19den Junij, bij welke gelegenheid onze troepen zes gewonden kregen.

De Barito-rivier zal bij Mengkatib voor de passage worden afgesloten, vermits gebleken is, dat de bevolking der Doeson Ilir den vijand ondersteunt.

In de Riam Kanan gelukte het den kapitein van Vloten om eene groote hoeveelheid padie van den vijand te vernielen.

Zr. Ms. stoomschip *Suriname* is den 13den Junij naar Koetei gestoomd, terwijl de *Celebes* van de Doeson-rivier naar Banjermasin terugkeerde.

Aldaar, zoomede in de afdeelingen Amoenthai, Tanah Laut, Kapoeas, Kahajam en Sampit bleef de rust ongestoord.

Bijna alle Dajaksche hoofden uit de Kahajam zijn ter hoofdplaatse verschenen om den eed van trouw aan het Gouvernement af te leggen.

Celebes en onderhoorigheden. — *Boni.* De Tomilalang Aroe Oedjong begaf zich naar afloop der Poeasa naar Kajoe, om den leenvorst te ontmoeten. Na twee dagen aldaar vertoefd te hebben, toog hij op reis naar Macassar over Tanette en zette van deze plaats den togt voort met den ambtenaar Bakkers.

Den 21sten Mei kwam de Tomilalang ter hoofdplaats aan, vergezeld van Datoe Sailong (tevens Doelong van Adjang Ala en Aroe van Salomeko), broeder der onttroonde vorstin, alsmede van den Aroe Pitoe, Aroe Tanette-ri-awang, onderscheidene andere prinsen en een gevolg van 300 à 400 mannen en vrouwen.

Na een officieel bezoek ten gouvernementshuize te hebben afgelegd, zijn vervolgens met den Tomilalang in het bijzijn der hem vergezellende prinsen twee dagen achtereen conferentien gehouden over de Bonische zaken, bij welke gelegenheid hij op plegtige wijze de belofte heeft afgelegd van trouw aan het Gouvernement en aan den leenvorst van Boni, en meermalen zijne erkentelijkheid voor de hem te beurt gevallen ontvangst betuigde.

De leenvorst is in den aanvang van Mei van Kajoe verhuist naar het eiland Tipoeloe, alwaar hij voornemens is zich te vestigen.

De doelong en verkozen datoe van Lamoeroe, Djaija Lankara Aroe Paidjo, kwam, vergezeld van zijnen neef datoe Mario-ri-Wawo, den 10den Mei te Macassar aan om vergiffenis te vragen en over zijne belangen te spreken. Den 13den werd hij ten gouvernementshuize ontvangen, en werd hem onder zekere voorwaarde vergiffenis geschonken.

Op verzoek van het bestuur bleef hij te Macassar, in afwachting van de komst van den tomilalang van Boni, ten einde over de aangelegenheden van Lamoeroe te beraadslagen. Dit viel ten zijnen gunste uit, weshalve hij in de waardigheid van datoe van Lamoeroe bevestigd werd.

Tanette. — De topographische opname in Tanette ging ongestoord voort en verschafte bereids voldoende inlichting nopens het terrein, om het noodige te kunnen voorbereiden tot eene regeling van het grensgeschil tusschen Tanette en Barroe. Een dergelijk geschil met het gouvernements-regentschap Mandalle werd geschikt.

Barroe. — De vorstin van Barroe (zuster van den leenvorst van Boni), te Goa woonachtig, bragt een bezoek aan den Tomilalang Aroe Oedjong te Macassar en ontving wederkeerig een bezoek van hem te Goa.

Soppeng. — Zijdelings werd berigt ontvangen, dat de datoe van dit rijk toebereidselen maakte voor eenen togt naar Macassar.

Wadjoe. — De geschenken bij gelegenheid van het einde der Poeasa, ditmaal voor het eerst ook aan den Aroe Matoea van Wadjo aangeboden, waren dien vorst en zijnen broeder, den vorst van Sidenring, bijzonder welkom.

Boeton. — Een der stoomschepen van het station Macassar is naar Boeton gezonden om onderzoek te doen naar twee aldaar gestrande schepen — van welke één beladen was met gouvernements-steenkolen —, alsmede om in de Boetonsche wateren op zeeroovers te kruisen.

Tidore. — In de negorijen Goera Bati Tomalon, Togahia en Toloa is de kinderziekte op nieuw uitgebroken en heeft aldaar een epidemisch karakter aangenomen, zoo zelfs, dat vijftig per cent der zieken bezweek. Opmerkelijk is het, dat niet één gevaccineerd persoon door de pokziekte werd aangetast, hoezeer de poklijders door hen werden verzorgd en zij dagelijks met dezen in aanraking kwamen.

Het volk had een onbegrensd vertrouwen in de vaccine gekregen, hetgeen ten gevolge had, dat velen van den overwal (Halmaheira) zich op Tidore lieten inenten. Dagelijks werden aldaar door vijf vaccinateurs zoo vele personen ingeënt als maar mogelijk was.

In Julij 1860 werd de vaccine op Tidore ingevoerd en sedert bedroeg het getal gevaccineerden 8857, dat, in verhouding tot eene bevolking van 13,093 zielen, belangrijk is te noemen.

Batavia, 5 Julij. *Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, Mei.* In het begin der maand Mei werd de kruisboot n°. 59, die te Satoei (afdeeling Tanah Laut) was gestationeerd, door 8 rooversprauwen aangevallen. Na een gevecht van drie uren deinsden de roovers af en konden door den lagen waterstand der rivier niet door de kruisboot vervolgd worden. Aan onze zijde bekwam men 4 gekwetsten.

Later werd nog berigt, dat niet ver van Mandawé (Zuider-afdeeling) 2 groote handelsprauwen in handen der roovers waren gevallen. Van Sampit werd onmiddellijk de kruisboot n°. 67 naar buiten gezonden, om de kust te bekruisen, doch van bedoelde rooversprauwen, die aan de west schijnen te zijn gestevend, werd sedert niets meer vernomen.

— Per telegraaph via Soerabaija zijn berigten ontvangen van Banjerma sin, loopende tot den 2den Julij.

Ter hoofdplaats en in de Tanah Laut was de rust ongestoord.

Ten gevolge van de herhaalde nederlagen van den vijand bij Pamaton, begon de toestand in het Martapoerasche eenigzins te verbeteren. Het garnizoen te Amonthaij werd met 80 man versterkt.

In het district Allaij vertoonden zich herhaaldelijk vijandelijke benden, die evenwel bij nadering van militairen telkens op de vlugt sloegen.

De kapitein Bruigom kwam den 27sten Junij met een gedeelte zijner kolonne te Banjermasin aan, na te Tellang eene versterking opgerigt te hebben, die door 30 man, onder een adjudant-onderofficier, bezet is.

Van Tamiang-Lajang werd op 2 Julij medegedeeld, dat die plaats met eenen vijandelijken aanval bedreigd werd.

Die post is evenwel sterk genoeg en loopt alzoo geen gevaar.

Batavia, 9 *Julij.* — Omtrent de verrigtingen der ingenieurs G. Bossé en A. van Kerkwijk, belast met de werkzaamheden tot herstel van den telegraaphkabel tusschen Batavia en Singapoer, zijn wij in staat gesteld het navolgende mede te deelen:

Nadat de schroefschoener *de Draak* ter hunner beschikking was gesteld, voorzien van $6^3/_4$ Engelsche mijl nieuwen kabel (deep sea), om den kabel in dat gedeelte van Straat Banka, waar hij vaak door ankeren van schepen en andere oorzaken beschadigd wordt, te verleggen en onder den modderigen wal van Sumatra te brengen, is men begonnen met den kabel van $176^1/_4$ tot $179^1/_2$ mijl van Batavia, zijnde 11 à 8 mijl bezuiden Lucipara, dus over eene lengte van $3^1/_4$ mijl, op te nemen en die in eene W.-N.-W. rigting te verleggen, voorts daaraan de $6^3/_4$ mijl medegenomen nieuwen kabel te splitsen en deze verder N.-W. uit te leggen, op eene diepte van twee vademen.

Bij het opnemen van die $3^1/_4$ mijl kabel bleek het, dat, waar deze lag, de bodem uit blaauwen en zachten modder bestaat, even als die van Sumatra's oostkust, en dat de kabel in dien modder niet door schelpen omgroeid, maar zuiver, in eenen uitmuntenden toestand en zoo goed als nieuw gebleven is.

Na deze opname keerde *de Draak* naar Batavia terug, om de in de nabijheid van die plaats zich bevindende breuken in den kabel te herstellen. Van af de monding der Moeara baroe (het landingspunt van den kabel) tot op ongeveer 40 mijl van Batavia, W.-Z.-W. van Poelokatok, bedroeg het aantal breuken niet minder dan 20, met welker herstelling een geruime tijd is verloren gegaan. Opmerkelijk is het, dat deze zich alleen bevinden in den deep-sea-kabel, terwijl de geheele lijn van bezuiden de Agnita-eilanden tot bezuiden Middelburg en Amsterdam, waar shore-end-kabel ligt, op geene enkele plaats is beschadigd. Van de deep-sea-kabel, die tot het opsporen en herstellen der breuken, over de aangegeven lengte van 40 mijlen, nagenoeg geheel is onderloopen geworden, was op sommige plaatsen de ijzeren omkleeding geheel verdwenen of wel zeer dun geworden. Eene beschouwing der beschadigde draden gaf de overtuiging, dat hier aan geene vernietiging door mechanische oorzaken moet worden gedacht, maar dat deze aan chemische inwerkingen moet worden toegeschreven. Zeer schadelijk aan de ijzeren omkleeding van den kabel zijn sommige soorten van mollusken, die zich daaraan hechten en vermoedelijk een scherpbijtend vocht afscheiden, dat het ijzerdraad spoedig aangrijpt en oplost.

Op de reede van Batavia was de kabel ter dikte van 3 à 4 strepen met eene korst omgeven van geringe hardheid, doch geheel afgescheiden van den omringenden modder. Onder deze korst was de kabel geheel onbeschadigd en de ijzerdraden zoo blank als of zij gepolijst waren. Op de beschadigde plaatsen is de kabel met ijzerdraad versterkt en met goemoeti-touw omwoeld, omdat zich daaraan geene schelpen vasthechten.

Men koestert de gegronde hoop, dat de kabel weldra over zijne geheele lengte hersteld zal zijn, en na ontvangst van zekere werktuigen tot bekleeding in eenen voldoenden toestand gehouden zal kunnen worden.

Sumatra's Westkust, (Junij.) Zr. Ms. schroefstoomschip *Groningen* kwam op den 17den Junij van zijne reis naar Atjeh en de peperhavens te Padang terug.

De generaal-majoor A. Meis heeft, wegens ziekte, het burgerlijk bestuur tijdelijk overgedragen aan den resident der Padangsche Bovenlanden H. M. Andrée Wiltens.

De kruisbooten, die het eiland Nias bekruisen om den uitvoer aldaar van slaven zooveel mogelijk tegen te gaan, zijn in den laatsten tijd met goed gevolg werkzaam geweest.

Zoo werden door de kruisboot n°. 1 drie Atjehnezen, die van slavenhandel verdacht werden, te Goenong Sitoli aangebragt. Diezelfde boot

maakte zich te Tandjong Manoe van een vaartuig meester, dat geheel ingerigt was voor den uitvoer van slaven.

Te Sikatoeba werden drie slavenhandelaren opgevat en eene vrouw, die door hen was medegevoerd, in vrijheid gesteld.

Aan den djoeragan van kruisboot n°. 11 gelukte het, den beruchten slavenhandelaar Sidoepassir met drie zijner medgezellen op te vatten. Men vond twee geroofde of gekochte kinderen bij hem.

In de eerste helft van April vielen in de residentie Tappanolie zware regens, die overstroomingen en veel schade, zoo aan het te veld staande gewas als aan bruggen en wegen, aanrigtten. Daarop volgde eene buitengewoon felle droogte, die niet minder schadelijk was, voornamelijk voor de koffij, waarvan de bloesem in sommige streken, met name in Mandheling en de daartoe behoorende landschappen, uitgezonderd Tanahbatoe, aan de takken verdroogde, zoodat men in die residentie een minder voordeeligen oogst verwacht.

Ook in de afdeelingen Priaman, Aijerbangis en Rau klaagde men over de felle droogte, die in de maand Mei heeft geheerscht.

Benkoelen, Junij. Den 13den Junij verliet de adsistent-resident de hoofdplaats om den weg, die van daar naar Palembang wordt aangelegd, op te nemen. Tot aan Pekan Doerian bevond hij den weg geschikt om voor voertuigen ingerigt te worden, maar verderop daarvoor te steil, als gaande over de toppen van eene menigte hooge heuvels. Dit gedeelte van den weg zal men dienen te verleggen, waartoe eene smalle vallei, door welke de Rindoe-hati-rivier stroomt, waarschijnlijk gelegenheid zal geven. Op $1\frac{1}{2}$ paal afstands van Rindoe-hati is de weg voortdurend stijgende, en wel zoodanig, dat men tusschen den 25sten en 26sten paal eene hoogte van 4000 voet passeert, zijnde de grensscheiding van de Redjang met de residentie Palembang. Het gedeelte van den weg, dat aan de andere zijde van die hoogte door de bevolking van de Redjang wordt aangelegd, is reeds zeer ver gevorderd. De verschillende marga-hoofden aldaar wedijveren met elkander om den weg zoo goed mogelijk te maken. Daar, waar de Soengei Aijer Monno den weg snijdt, is een dam gelegd, welke het water uit dit riviertje over een uitgestrekt, voor sawa's geschikt terrein zal voeren. Vermits hij op zijne inspectiereis bijna nergens aanplantingen van bamboe, geschikt voor huisbouw, aantrof, heeft de adsistent-resident de noodige maatregelen genomen om bibit dier plant uit de Redjang te doen aanvoeren.

Den 19den Junij keerde de adsistent-resident ter hoofdplaats terug.

Te Poelo-Tenga (afdeeling Seloema) zijn reeds 38 pirings sawa's ontgonnen, op een terrein dat vroeger uit bosch en wildernis bestond.

De wegen en pepertuinen in die afdeeling lieten echter over het algemeen nog al wat te wenschen over.

PALEMBANG. *Boven-divisien.* De hoofden van de Passumah Lebar hebben zich met een aantal hunner onderhoorigen naar Lahat begeven, bij welke gelegenheid de hangende zaken en geschillen tusschen Passumahers en Lematangers in overeenstemming met de hoofden der betrokken boven-marga's en overeenkomstig met de waardigheid van het Gouvernement en de regten der bevolking beëindigd werden.

In den politeken toestand van de divisie Lematang Oeloe was overigens geene verandering.

De rust werd nergens gestoord en de publieke wegen werden door geene kwaadwilligen onveilig gemaakt.

Men was overal druk bezig met het oogsten der padie van de sawa's, hetgeen een gunstig resultaat opleverde. Op de drooge rijstvelden (ladangs), waar de oogst reeds was afgeloopen, werden tweede gewassen, hoofdzakelijk katoen, tabak, obi's enz. geplant.

De prijzen der levensmiddelen waren in de Lematang Oeloe dalende.

Overal, zelfs in de sedert de laatste jaren zoo verarmde Goemaijlanden, waren genoegzame voedingsmiddelen voorhanden.

In de afdeeling Tebing Tinggi was alles rustig.

In de Redjang en Ampat Lawang ging de bevolking steeds voort met het aanleggen en verbeteren van wegen.

Kort overzigt van de verrigtingen der ingenieurs van het mijnwezen.

Sumatra's Westkust. Padangsche bovenlanden. De ingenieur der derde klasse P. van Dijk ging gedurende de maand April voort met de werkzaamheden tot afdamming van het riviertje Timboelon en het plaatsen aldaar van een ertsstamptuig. Een en ander bestond voornamelijk in het bijeenbrengen der noodige materialen, die uit den omtrek moeten aangevoerd worden.

Bij het doen van eenige terreinsopnamen tusschen Siegantingan en Timboelon vond genoemde ingenieur in een bergstroompje, dat nabij Piesala ontspringt, eene zwarte koollaag, ter zwaarte van 70 à 75 Ned. duim. In onderscheiding van de vroeger meer nabij Timboelon gevonden laag, was deze over de geheele dikte gaaf en van vaste hoedanigheid. Alleen op enkele natuurlijke splijtingsvlakken kwamen fijne pyrietkristalletjes voor, terwijl de kool inwendig daarvan vrij was.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo (*Koetei*). Gedurende de maand April werden de beide gaanderijen in de laag n°. 1 doorgedreven en bereikten elk eene lengte van 25 Ned. ellen. Tevens werd een aanvang gemaakt met de luchtkokers in die gaanderijen, op 20 Ned. ellen afstand van de respective ingangen. De oostelijke luchtkoker vorderde tot 5 en de westelijke tot 4 Ned. ellen hoogte.

Ook werden de houtwerken aangekapt en bewerkt voor de wagens en de spoorwegen, die van den oostelijken ingang naar de loods werden voltooid, terwijl die naar den westelijken ingang mede werd aangevangen, doch op het einde der maand nog niet was afgewerkt.

De voorraad kolen, verkregen door het enkel drijven der oostelijke en westelijke ingangen n°. 1, zonder de laag verder aan te breken, bedroeg op ultimo April p. m. 105 ton, terwijl nog 5 ton der pas uitgebroken kolen tot proef waren verstrekt aan Zr. Ms. stoomschip *Reinier Claessen.*

De gezondheidstoestand onder het werkvolk werd in den loop dezer maand gunstiger, ofschoon er toch nog van 6 tot 8 zieken per dag waren. Slechts een der bannelingen is tot dusverre overleden.

Het geheele aantal werklieden (voor het onderzoek en de kolenontginning), met inbegrip der zieken van de timmerlieden, smeden enz., bedroeg 84 man.

Het weder werd mede eenigzins gunstiger; echter had men nog vele regendagen.

Den 1den April arriveerde hier Zr. Ms. stoomschip *Suriname* en keerde den 11den daaraanvolgende weder terug naar Banjermasin. Gelijktijdig vertrok Zr. Ms. schoenerbrik *Rembang*, die eenigen tijd te Samarindah station had gehouden.

Poeloe Laut. De voorman L'Hoir, die zijne oproeping naar Banjermasin nog niet ontvangen had, zette gedurende de maand April de werken voort en had daarbij eene hoeveelheid kolen van ongeveer 150 ton verkregen.

Eiland Banka. District Blinjoe. In de maand Mei zette de ingenieur der tweede klasse J. E. Akkeringa de onderzoekingen met den tsjam aan Ajer Tongkop voort en bragt die ten einde. Vervolgens werden onderzoekingen verrigt aan Ajer Kloekop. Hier werd wel erts gevonden, maar niet genoeg voor eene ontginning.

Daarna werd de vallei der Soengei Ramboet, Ajer Mentras en Ajer Mengkoebong en de mijnen Djanhok, Singhin en Jathin onderzocht.

De uitkomsten aan Soengei Ramboet waren zeer middelmatig, die aan Ajer Mentras en Ajer Mengkoebong eveneens zeer gering, terwijl de onderzoekingen aan de genoemde mijnen enkel ten doel hadden, de diepte der ertslaag in het belang der ontginners te bepalen.

In het laatst der maand werd het nog niet ontgonnen benedengedeelte der vallei van de soengei Loemoet met den tsjam onderzocht. De uitkomsten waren hier zeer gunstig; er werd eene zeer regelmatige, rijke ertslaag gevonden.

District Merawang. Gedurende de maand Mei werden door den ingenieur der derde klasse P. H. van Diest de valleijen van Ajer Balei, Trissing, Kendong en Messiera ten westen, en van Ajer Beboea ten oosten der Soengei Limau onderzocht. Alle werden geheel zonder stroomtinerts of zeer arm daaraan bevonden.

Bureau van het mijnwezen. Den 19den Junij kwam de ingenieur der tweede klasse R. Everwijn, na het eindigen zijner commissie in de Wester-afdeeling van Borneo, te Buitenzorg aan.

BATAVIA, 12 Julij. *Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo.* Berigten uit Koetei, loopende tot den 26sten Junij, melden, dat de gunstige politieke verhouding tusschen het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en het sultansbestuur, ook na den mislukten togt der Koetinezen naar de Doeson-Oeloe, geene verandering heeft ondergaan.

De Sultan is omstreeks de helft van de maand Junij uit de bovenlanden teruggekeerd, met de het langst aldaar verbleven hoofden van dien togt, welke mislukt moet zijn ten gevolge van verdeeldheid onder de aanvoerders, van welke sommigen de bijeengebragte magt niet voldoende achtten om aan de Doesoeners het hoofd te bieden.

Op de ontvangst van een aan den Sultan gerigt schrijven van den resident te Banjermasin, houdende betuiging van leedwezen over het niet gelukken van den togt naar de Boven-doeson, in het gewezen Banjersche rijk, welk geschrift den 23sten Junij op de gebruikelijke, plegtige wijze te Samarindah is uitgereikt, heeft de Sultan zich onmiddellijk bereid verklaard tot het ondernemen van een tweeden togt naar de Boven-doeson in de eerste helft van Augustus. Een stoomschip zal dezen togt in de Mahakkanrivier ondersteunen, en de Kiahi Senopati was reeds bezig met het oproepen daartoe van de noodige manschappen.

Van den voorraad steenkolen, afkomstig van de ontginning te Samarindah, is nog aanwezig een restant van circa 1000 tonnen.

Den 3den Junij is door den adsistent-resident te Koetei van den ingenieur voor de mijnen H. T. E. Rant overgenomen de administratie en het beheer over de kolen-exploitatie te Boekoean (Pelaran). De voorbereidende werkzaamheden zijn aldaar aangevangen, ten gevolge waarvan de eerste laag in exploitatie is, waarin twee gaanderijen zijn gedreven. De oostelijke ingang heeft eene lengte van 33,6 Ned. ellen en de westelijke van 34 Ned. ellen bereikt; ook is men bezig de luchtkokers en wegen te maken; spoorwegen loopen uit de gaanderijen naar het pakhuis, aan den oever der rivier gelegen, en het hoofd, waaraan de schepen de kolen kunnen innemen, is mede reeds met rails belegd; dit hoofd is echter nog niet geheel voltooid.

De aldaar op die wijze reeds verkregen kolenvoorraad bedraagt eene hoeveelheid van 192 ton.

Van Banjermasin zijn tijdingen ontvangen, loopende tot 2 Julij.

Te Martapoera vertoonden zich na de herhaalde nederlagen van den vijand bij Pamaton weder volk op de passer, hetgeen steeds een goede maatstaf is van het vertrouwen der bevolking. Na het nemen der vijandelijke positie te Pamaton beproefde de vijand nog twee malen aldaar versterkingen te maken, doch is telkens verjaagd.

Het hoofd Toemengoeng Gama beproefde om bij Brama Ketjil eene benting te maken, maar op het punt van daarmede gereed te zijn, werd hij door de onzen omgetrokken en onverhoeds op het lijf gevallen, waarbij wij de benting met 12 geweren en eenig kruid en lood magtig werden.

Hooger op van Mengapan langs de Riam Kanan was niets van den vijand vernomen, maar er liep een gerucht, dat Goesti Mohamad Saïd, zoon van Antasari, daar eene groote magt zou zamentrekken om Martapoera aan te vallen; dit gerucht verdient echter geen geloof.

Langs de Riam Kiwa gebeurde weinig belangrijks.

Eene bende muitelingen drong des nachts in de kampong Mataraman, verjoeg daar de bevolking, deed eenige schoten op onze versterking en zoude den pembekel medegevoerd hebben, zoo niet eene patrouille van 15 man de kampong nog bij tijds had ontzet.

Van Moengoe Thaijoe, in de afdeeling Martapoera, valt alleen te melden, dat aldaar aanhoudend patrouilles gemaakt en eenige arrestatien werden bewerkstelligd.

Nabij Kendangan vernam men niets meer van den vijand.

In het Alaische vertoonden zich langs de soengi's Gatal en Lebon Ama verscheide keeren vijandelijke benden, die echter bij nadering van troepen, na het lossen in de verte van eenige schoten, alras op de vlugt sloegen.

In het Tabalongsche en omstreken van Pringin veranderde de toestand niet.

Den 23sten Junij arriveerde te Amoenthaij de tijdelijk waarnemende onlangs aangestelde resident, kapitein van Vloten.

Aldaar werd den 28sten Junij des ochtends vernomen, dat op korten afstand van onze versterking muitelingen waren gekomen. Eene patrouille, op hen afgezonden, vond een oogenblik tegenstand in een huis, waar zoodanige personen zich ophielden, en maakte een 10tal gevangenen. In verhoor genomen verklaarden dezen, dat 6 kampongs in de nabijheid hadden afgesproken in den nacht van 28 op 29 Junij de versterking aan te vallen; de gevangenen schenen de voorhoede dier aanvallers uit te maken.

Van de Kahajan en Kapoeas valt niets bijzonders te melden.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Augustus.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren gewassen	In 24 uren gevallen.
27	Boven-Rhijn.	*Keulen*,	+ 37.99	+ 2 14	8 ure	„	0.03
26	Waal.	*Nijmegen*,	+ 8.28	+ 2.06	8 „	„	0 02
26	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 8.36	+ 1.45	8 „	„	0 02
26	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 8.84	+ 1.47	8 „	„	0.01
27		*Maastricht*, (brug)	+ 42.47	+ 0.27	8 „	„	0.09
27	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.67	„	8 „	„	0.04
26		*Grave*,	+ 5.25	+ 0.40	8 „	0.02	„
25	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 1.63	„	6 u. 15 m.	0.12	„
		L. W	+ 0.10	„	2 u. 0 m.	0.02	„

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Aan de beide Huizen van den Oostenrijkschen Rijksraad is den 23sten dezer van regeringswege mededeeling gedaan van het besluit tot ontbinding van den Hongaarschen Landdag en van de beweegredenen welke tot dien maatregel geleid hebben. Wat deze laatste betreft is de minister von Schmerling in eene zeer breedvoerige ontwikkeling getreden, waarin hij een overzigt gaf van hetgeen gedurende de laatste maanden in Hongarye geschied is, en ten slotte waarvan het volgende werd gezegd:

» Ofschoon nu de Hongaarsche Landag den hem geopenden weg tot overeenstemming niet ingeslagen, maar zelfs den draad zijner handelingen voor afgebroken verklaard heeft, zoo wenscht Z. M. toch, even gelijk Hoogstdezelve voor de overige landen der monarchie het constitutionele beginsel handhaaft, daarbij ook ten aanzien van Hongarye te volharden; Z. M. wil ook niet de onderscheiden landen des rijks tot een eenzelvig geheel zamensmelten, maar veel eer aan het koningrijk Hongarye even als aan de overige landen hunne eigenaardige instellingen verzekeren; maar Z. M. wil in het belang zoowel van de laatstgemelde als van het eerstgenoemde, de banden, waardoor beide aan elkander gehecht zijn, niet alleen tegen verscheuringszucht beveiligen, maar ook nog door grondwettige inrigtingen versterken.

» Zijne Majesteit heeft mitsdien besloten te verklaren en te verkondigen als volgt:

» I. De grondwetten van 20 October des vorigen en 26 Februarij des tegenwoordigen jaars blijven, gelijk van zelf spreekt, in stand. Ook van datgene, wat na rijp overleg en met ernstigen wil aan Hongarye verleend is, neemt Z. M. niets terug.

» Wanneer een land zijne deelneming aan den arbeid van wetgeving weigert, welke volgens de constitutie aan den Rijksraad is opgelegd, dan kan zulks de grondwettelijke vertegenwoordigers der overige landen in de vervulling van hunnen pligt niet hinderen en hunne werkzaamheid niet belemmeren, omdat het niet aan de willekeur van een gedeelte kan worden overgelaten de overigen te verkorten in hunne bij de constitutie verzekerde regten. Maar voor ieder land blijft de toetreding vrij, zoodra, door verheldering van het politiek inzigt en door verkregen overtuiging van de noodzakelijkheid dier inrigting, bij hetzelve de neiging zal ontstaan zijn om aan de uitoefening der aan den Rijksraad voorbehouden regten deel te nemen en in deszelfs kring binnen te treden.

» Eene verandering dier constitutie, het zij in den zin eener uitbreiding van de autonomie der onderdeelen, het zij ten voordeele der bevoegdheid van het geheel, kan en wil Z. M. langs eenen anderen dan den grondwettigen weg, bij gevolg anders dan in en met den Rijksraad, niet toelaten.

» II. Het besluit van Z. M., om de bekrachtiging van die wetsartikelen te weigeren, welke met de praerogativen der Kroon, met de regten van de overige landen der monarchie en van den geheelen staat en met de belangen der niet-Magyaarsche volken van Hongarye strijdig en dus met de nieuwe grondwetten onbestaanbaar zijn, staat te vaster, daar zoo wel binnen als buiten 's lands de algemeene overtuiging heerscht, dat met name die punten der wetten van 1848, welk de regten en belangen van Croatie, Slavonie en Zevenbergen en van de niet-Magyaarsche bewoners van Hongarye kwetsen, reeds daarom herziening behoeven, omdat zij, zonder herziening, alleen door aanwending van dwang uitvoerbaar zouden zijn.

» Maar even bepaald verklaart Z. M., dat Hoogstdezelve zich tegen die artikelen, welke met de grondwetten niet strijdig zijn, niet wil verzetten, maar veel eer, nadat reeds in de keizerlijke rescripten van 20 October des vorigen jaars verscheiden dier bepalingen van de wetgeving des jaars 1848 erkend zijn geworden, bereid is, om de koninklijke bekrachtiging ook aan de overige te verleenen, welke tot dat einde van het geheele zamenstel afgescheiden, met den tegenwoordigen feitelijken toestand in overeenstemming gebragt, en door den eerstvolgenden Landdag langs den grondwettigen weg voorgesteld moeten worden.

» III. Vermits echter de te Pesth vergaderde Landdag, ofschoon zijn eigen bestaan berust op de voorwaarde van het in het diploma vervatte voorbehoud, desniettemin verklaart in zijnen tegenstand tegen de nieuwe grondwetten te volharden: daar zijne handelingen het tot stand komen van een behoorlijk inaugureel-diploma en bij gevolg de spoedige voltrekking der krooning, onder het voorwendsel van eenen regtstoestand, die wettig noch feitelijk ooit bestaan heeft, namelijk die der uitsluitend persoonlijke unie, verijdeld heeft — vermits alzoo de Landdag, in plaats van het aan hem toevertrouwde politieke ambt met naauwgezetheid waar te nemen, eenen verderfelijken weg heeft ingeslagen, zoo heeft Zijne Majesteit zich in de noodzakelijkheid bevonden, tot de ontbinding van den Hongaarschen Landdag te besluiten.

» Zijne Majesteit vleit zich intusschen, dat de verwarde inzigten tot meerder helderheid komen, de gemoederen bedaren, en de omstandigheden zoodanige wending nemen zullen, dat binnen korten tijd de bijeenroeping van eenen nieuwen Landdag kunne plaats hebben, welks taak het zal wezen die pligten te vervullen, welke door den tegenwoordigen Landdag op zulk eene onverantwoordelijke wijze miskend en veronachtzaamd zijn geworden.

» Voor het overige heeft Z. M. bepaalde bevelen gegeven, opdat de overheden voor het herstel en de handhaving der orde zorg dragen.

» Terwijl Z. M. bevolen heeft hiervan aan den Rijksraad mededeeling te doen, moet tevens aan denzelve op nieuw de vaste wil van Z. M. worden kenbaar gemaakt, om zoowel de eenheid des rijks als de wettig geregelde autonomie van alle koningrijken en landen — en wel beiden, eenheid en autonomie, in grondwettige vrijheid — gelijkelijk te beschermen, te bevestigen en duurzaam in het leven te roepen.

» Ten slotte verklaart Z. M., dat Hoogstdezelve, gesteund door het bewustzijn van de zuiverheid zijner bedoelingen, — overtuigd, dat, gelijk het een schoon voorregt des vorsten is, de noodige gestrengheid in een zachten vorm te oefenen, aan den anderen kant de pligt van eenen regent even zeer onwrikbare standvastigheid vordert — en besloten hebbende om ook in deze hoogst gewigtige aangelegenheid standvastigheid aan zachtmoedigheid te paren —, eene gewenschte oplossing der bestaande moeijelijkheid met vast vertrouwen op de goddelijke voorzienigheid te gemoet ziet."

ITALIE.

Het bevestigt zich dat de Paus besloten heeft binnen kort eenige van de in het kardinaals-collegie bestaande vacatures te vervullen. Een bij het katholijke *Journal de Bruxelles* ontvangen schrijven uit Rome van den 20sten dezer zegt: » Het is bij het pauselijke gouvernement een oude regel, in hagchelijke tijdsomstandigheden niet tot het benoemen van kardinalen over te gaan. De verheffing van die prinsen der kerk geeft aanleiding tot feesten en vreugdeblijken, welke bij eenen tijd van droefheid en rouw niet voegen.

» Doch de ongelukkige staat van zaken, welke thans de geheele katholijke wereld bedroeft, zou nog langen tijd kunnen aanhouden; daarom heeft Pius IX besloten van dien regel af te wijken; en wenschende zich nieuwen bijstand en nieuwe voorlichting te verschaffen, zal hij in de eerste dagen der aanstaande maand September een consistorie houden en daarin verscheiden praelaten met het purpergewaad bekleeden. Op verzoek van Frankrijk zal de kardinaalshoed aan den aartsbisschop van Chambéry worden gegeven; Oostenrijk heeft die eer voor den aartsbisschop van Venetie, en Spanje voor eenen Spaanschen bisschop verworven. Of de Paus in de aangekondigde vergadering van het consistorie ook eene allocutie zal houden, is nog niet bekend."

— Het is bekend, dat de heer Ricasoli sedert zijne optreding als hoofd van het Turynsche kabinet alle moeite doet om van het Fransche gouvernement eene voor Sardinie's staatkunde bevorderlijke beslechting van het Romeinsche vraagstuk te verwerven. Thans dreigt hij, volgens schrijven uit Turyn van den 23sten dezer, met al zijne ambtgenooten zijn ontslag te zullen nemen, indien hij, bij de hervatting van de zitting der wetgevende kamers in den aanstaanden herfst, niet in staat zou zijn haar mede te deelen dat het koningrijk Italie binnen kort Rome tot hoofdstad zou hebben.

De *Opinione*, het bekende orgaan van het Turynsche kabinet, zegt in een van hare jongste nommers:

» De verwijdering der Fransche troepen uit het pauselijk grondgebied en hunne vervanging door Italiaansche soldaten, — andere oplossing van het Romeinsche vraagstuk is er niet. De Romeinen zouden vervolgens worden uitgenoodigd om, even als in de andere gewesten heeft plaats gehad, tot het houden eener volksstemming op te komen, ofschoon niemand twijfelt wat zij wenschen en hoe zij zouden stemmen, en hoewel zij reeds door demonstratien van allerlei aard treffend hebben getoond, met het groote Italiaansche vaderland hereenigd te willen worden.

» Zulk eene oplossing is niet alleen voor het herstel van den vrede in Italie, maar ook voor Frankrijks rust noodig. Op den eigen dag, waarop 's Pausen wereldlijk gezag in Italie wordt vernietigd, zal in Frankrijk de tegenkanting der geestelijkheid tegen het keizerlijke gouvernement ophouden. De clericale oppositie is thans daar te lande ijverig in de weer om de vernietiging der wereldlijke magt van den Roomschen Stoel te beletten; maar wat zal zij, wanneer dat onvermijdelijke feit eenmaal heeft plaats gegrepen, anders kunnen doen dan daarin berusten? Dat zij den val der wereldlijke magt zoekt te verhoeden, laat zich begrijpen; maar dat zij, die magt eenmaal gevallen zijnde, denken zou haar weder te kunnen oprigten, is niet waarschijnlijk."

Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Turyn van den 21sten dezer schetst den stand der onderhandelingen over het Romeinsche vraagstuk aldus: » Men loopt rond in eenen kring zonder uitweg. Het Italiaansche gouvernement verlangt in het bezit van Rome te worden gesteld, ten einde in de Napelsche gewesten den vrede te kunnen herstellen, door de reactionairen aldaar te bedwingen en er aan de partijen alsmede aan de voorstanders van 's lands zelfstandigheid den mond te snoeren. Het Fransche gouvernement antwoordt, dat het Romeinsche vraagstuk dan eerst beslecht, en Europa's berusting daarin verwacht kan worden, wanneer het Italiaansche gouvernement eene zekere mate van zedelijke kracht en gezag heeft, welke het niet zal bezitten zoo lang het niet heeft getoond in staat te zijn om de Napelsche gewesten weder tot orde te brengen. Het Fransche gouvernement meent alzoo, dat de vestiging der nieuwe orde van zaken in zuidelijk Italie vooraf moet gaan, terwijl deze naar de meening van het Turynsche kabinet het gevolg zou moeten zijn. Keizer Napoleon wil dus niet van eene oplossing van het Italiaansche vraagstuk hooren spreken, zoo lang in Napels de vrede niet hersteld zal zijn; maar hij heeft beloofd te zullen beletten dat de tegenkanting, welke het Italiaansche gouvernement in Napels ontmoet, uit Rome ondersteuning ontvange."

— Berigten uit Napels van den 21sten dezer, afkomstig van de zijde der regering, melden dat er de twee vorige dagen in de provincien niets van belang voorgevallen was.

Het officiele dagblad van het koningrijk Italie, te Turyn uitkomende, deelt in zijn nommer van den 23sten dezer het volgende mede: » In den nacht tusschen den 21 en 22sten dezer heeft een groot vaartuig, hetwelk vele vuurpijlen als seinen opzond, nabij San Benedetto del Tronto [op de noordoostelijke kust van het Napelsche grondgebied aan de Adriatische Zee] eene landing beproefd; maar de burgerwacht van die plaats snelde toe onder leiding van den burgemeester, alsmede de gewapende burgerij van verscheiden andere aan de kust gelegen plaatsen; hierop heeft dat vaartuig zich weder verwijderd en het ruime sop gekozen. De bevelhebber der in die gewesten gelegerde krijgsmagt heeft de kanonneerboot *Vinzaglio* uitgezonden om tusschen San Benedetto en Porto Fermo te kruisen. Heden ontvangen berigten melden ons, dat het vaartuig niet weder nabij die kust is gezien."

Te Turyn dacht men, dat het bedoelde vaartuig van Triëst gekomen was en gewezen soldaten van den Koning van Napels aan boord had. Er was althans reeds sedert eenigen tijd te Turyn het gerucht in omloop geweest, dat te Triëst aanstalten voor zulk eene onderneming werden gemaakt.

FRANKRIJK.

Het Fransche gouvernement heeft noodig geacht het gerucht dat het in het bezit van het eiland Sardinie zou komen wanneer het Rome ontruimde, regtstreeks tegen te spreken.

Het betrekkelijke artikel van den officielen *Moniteur*, gisteren reeds in onze telegraphische berigten vermeld, luidt woordelijk aldus: » De heer Roebuck, een lid van het Britsche Parlement, heeft laatstelijk in eene te Sheffield gehouden redevoering verzekerd, dat hij kennis droeg van eene overeenkomst, volgens welke het eiland Sardinie in zeker geval aan Frankrijk zou worden afgestaan. Wij komen met eene uitdrukkelijke logenstraffing tegen die bewering op. Niet alleen bestaat het door den heer Roebuck vermelde staatsstuk niet; maar nooit is bij 's Keizers gouvernement de gedachte opgekomen om over dat onderwerp met het Turynsche kabinet in gedachtenwisseling te treden."

ENGELAND.

In de Engelsche dagbladen leest thans eene depêche van den Engelschen minister van buitenlandsche zaken aan Engelands gezant te Konstantinopel, waarin het Engelsche gouvernement onlangs zijne inzigten omtrent de materiele gesteldheid van het Turksche rijk heeft te kennen gegeven. Dit stuk luidt aldus: » De overgang der regering in de hand van eenen nieuwen Sultan schijnt aan Harer Majesteits gouvernement eene gunstige gelegenheid voor de Porte op te leveren om eene krachtige poging te doen ten einde haar land te redden uit de geldelijke bezwaren, waarop al de vijanden van Turkije wijzen als de oorzaak van deszelfs aanstaanden en onvermijdelijken ondergang.

» Evenwel bezit Turkije vele middelen om die voorspellingen te logenstraffen. Dat rijk heeft zeer vruchtbare gewesten, bewoond wordende door volksstammen, waarvan eenige zich door nijverheid en koopmansgeest onderscheiden, terwijl andere goede en gehoorzame soldaten, de grondstof voor een sterk en getrouw leger, opleveren.

» Door eerlijkheid, orde, kracht en onpartijdige regtsbedeeling zouden de ergste euvelen weldra verdwijnen; door bezuiniging zou in weinige maanden een overschot van inkomsten kunnen worden verkregen.

» Harer Majesteits gouvernement is overtuigd, dat Sultan Abdul Aziz in die middelen steun behoort te zoeken. Het zou een valsche vriend voor de Porte zijn, indien het haar vooruitzigt op eene geldleening gaf door belofte van rentewaarborging. Dat zou zijn als of men water in een bodemloos vat stortte. Maar wanneer orde en spaarzaamheid en de openbaarmaking der staatsrekening aan de kapitalisten op nieuw vertrouwen zullen hebben ingeboezemd, dan zal de Sultan bevinden dat het crediet van zijn gouvernement even goed is als dat van eenigen anderen Europeschen staat.

» Lord Hobart en de heer Forster zullen, hoop ik, in staat zijn u binnen kort een authentiek verslag omtrent den staat van Turkije's financien aan te bieden. Met dat rapport in handen zal Uwe Excellentie aan de Porte blijken kunnen geven van Engelands vriendschappelijke gezindheid, welke even opregt en afkeerig van vleijerij is als wars van vijandige gezindheid of onverschilligheid.

» Harer Majesteits gouvernement wenscht vurig, dat de Turksche natie bij hare aloude deugden van moed en trouw de instellingen en de verbeteringen voege, welke de hedendaagsche beschaving aan Europa heeft aangebragt."

Dit stuk is te Londen den 4den Julij jl. gedagteekend.

De daarin vermelde heeren Hobart en Forster zijn Engelschen, bijzonder bekend met finantiele zaken, welke zich eenigen tijd geleden op verlangen van het Engelsche gouvernement naar Konstantinopel hebben begeven om de Porte in hare geldelijke moeijelijkheden met raad bij te staan.

NASCHRIFT.

LONDEN, 27 Augustus (R. A.). Volgens berigten uit New York van den 17den openbaarden zich bij een gedeelte der te Washington vereenigde troepen sporen van insubordinatie. De Separatisten waren van Fairfax Court terug getrokken. De secretaris van staat Seward had aan den Britschen gezant kennis gegeven, dat Britsche onderdanen, in strijd met de proclamatie der Koningin, aan de Separatisten ondersteuning verleenden.

PARIJS, 27 Augustus. De *Moniteur* maakt de adressen van een aantal provinciale raden bekend, waarin aan den Keizer dank wordt betuigd voor de maatregelen welke genomen zijn ten aanzien van de buurtwegen.

PARIJS, 27 Augustus. De heer de Morny, de president van het Wetgevend Ligchaam, door den Keizer tot voorzitter van den algemeenen raad van het departement Puy de Dôme benoemd zijnde, heeft bij het openen van deszelfs zitting eene redevoering gehouden, en daarin gezegd, dat de binnenlandsche moeijelijkheden, waarmede thans bijna al de mogendheden te worstelen hebben, en vooral de verklaringen van Keizer Napoleon alle vrees voor het uitbarsten van eenigen oorlog, waarin Frankrijk zou kunnen worden betrokken, doen verdwijnen; dat Frankrijk zijne inspanning op de volksbedrijvigheid behoort te rigten, en dat hij zich in zijne rede verder tot zaken van binnenlandsch belang zou bepalen.

De heer de Persigny, de minister van binnenlandsche zaken, is in de badplaats Vichy gebleven, en heeft de opening der zitting van den algemeenen raad van het departement der Loire, waarvan hij voorzitter is, niet bijgewoond.

TURYN, 26 Augustus. Volgens het dagblad van Turyn zouden op aanvrage van den generaal Cialdini nieuwe troepen naar Napels gezonden worden, ten einde den generaal in staat te stellen tot uitvoering van het plan om gelijktijdig alle door de reactionairen bezette punten aan te tasten. Cialdini moet te kennen hebben gegeven dat hij vertrouwt zijne taak in September te zullen vervuld hebben.

De *Opinione* geeft eene depêche uit Arezzo, inhoudende dat ander maal eene bende van 500 pauselijke zouaven aan de Romeinsche grenzen gereed staat om in het Napelsche door te dringen. Er waren maatregelen genomen om die poging te verijdelen.

TURYN, 27 Augustus. De prins Karel van Toscana is heden te Marseille scheep gegaan, om te Rome eene Napelsche prinses te gaan huwen.

De generaal Cialdini heeft den bevelhebber van het Engelsche eskader, hetwelk in de baai van Napels ligt, vergund de bemanningen tot het houden van oefeningen aan land te zenden.

De aartsbisschop van Grenada zal tot kardinaal worden benoemd.

BELGRAD, 26 Augustus. De Landdag heeft het plan tot organisatie der nationale troepen goedgekeurd, hetwelk onverwijld uitgevoerd zal worden. De insgelijks goedgekeurde hervorming van het belastingstelsel zal dien maatregel gemakkelijk maken. De Vorst zal na de sluiting der zitting de grensdistricten bezoeken.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** De Audientie van den Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. zal op Donderdag, den 29sten Augustus aanstaande, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den September 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden aanbesteed:

het herstellen van het lijnpad langs de rivier de Waal, van de Erlecomsche uitwateringsluis tot aan Loevestein, provincie Gelderland, over eene gezamenlijke lengte van 76,570 el, in drie perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur, jhr. J. Ortt van Schonauwen, te Arnhem, en den Ingenieur J. van der Toorn, te Nijmegen.

's Gravenhage, 19 Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 2den September 1861, des voormiddags ten 11 1/2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het aanleggen van rijswerken tot verdere verbetering van de rivier de Lek, onder de gemeente Leksmond en Jaarsveld, provinciën Zuidholland en Utrecht, bestaande in het maken van drie dwarskribben, van een strekdam en van 1840 vierk. el zinkwerk.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens § 372 der Algemeene Regelen en Bepalingen.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag en Woensdag vóór de Besteding de noodige plaatselijke aanwijzing worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage en W. C. P. baron van Reede van Oudtshoorn te Utrecht, den Ingenieur J. Dirks te Gorinchem, den Aspirant-Ingenieur J. M. F. Wellan te Utrecht, en den Opzigter B. Claeys te Vianen.

's Gravenhage, den 6den Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien,

Gelet op de resolutie van heden, nº. 8, waarbij, krachtens het Koninklijk besluit van den 8sten September 1858, nº. 90, wordt vastgesteld de 246ste Staatsloterij,

Brengt bij deze ter kennis van een ieder, die verlangen mogt in genoemde Loterij deel te nemen, dat ten deze zijn gemaakt de navolgende bepalingen:

1º. De 246ste Loterij bestaat uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien, overeenkomstig het plan aan deze gehecht.

2º. De toelating van splitters en debitanten geschiedt, met inachtneming van de bepalingen vervat in de Koninklijke besluiten van den 5den November 1818 (*Staatsblad* nº. 37), 18 November 1827, nº. 145 (*Staatsblad* nº. 50), en nº. 146, van den 6den Januarij 1881, nº. 68 (*Staatsblad* nº. 2).

3°. De Directeur der Staatsloterij zendt van de uitgifte der in het plan vermelde afgezonderde loten eene behoorlijke opgave aan den Minister, overeenkomstig de bepalingen daaromtrent in zijne instructie vastgesteld.

4°. De uitbetaling van eenen prijs of van eene premie geschiedt door den Directeur der Staatsloterij, alleen tegen *overgifte* van het door hem afgegeven *oorspronkelijk lot*, waarop de prijs of premie gevallen is.

5°. De collecte der 246ste Loterij wordt, ten kantore van den Directeur der Staatsloterij, te *'s Gravenhage*, geopend op Maandag, den 16den September 1861, en gesloten op Zaturdag, den 28sten derzelfde maand.

6°. De trekking van de onderscheidene klassen geschiedt veertien dagen de eene na de andere. Die van de *eerste* klasse der Loterij heeft plaats en moet geheel zijn afgeloopen op den 14, 15, 16 en 17 October 1861;

die der *tweede* klasse op den 28, 29, 30 en 31 derzelfde maand;

die der *derde* klasse op den 11, 12, 13 en 14 November 1861;

die der *vierde* klasse op den 25, 26, 27 en 28 derzelfde maand;

en die der *vijfde* of laatste klasse op den 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 27, 30, 31 December 1861, 2 en 3 Januarij 1862, terwijl de laatste 100 nommers op Zaturdag den 4den Januarij 1862 worden getrokken.

7°. De collecteurs, splitters en debitanten moeten zich stipt gedragen naar de bepalingen bij het plan vastgesteld.

Dien ten gevolge worden de ingezetenen, welke geheel doorgefourneerde loten, tegen den inlegprijs, voor eigen rekening mogten verlangen te spelen, oplettend gemaakt op de bepalingen, volgens welke de afgifte dier loten aan den Directeur der Staatsloterij is opgedragen, te wiens kantore men zich alzoo in persoon of bij gemagtigde tot verkrijging dier loten zal moeten vervoegen.

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1861.

De Minister van Finantien,
VAN TETS.

PLAN voor de 246*ste Staatsloterij, bestaande uit* 20,000 *loten,* 10,000 *prijzen en* 2 *premien.*

EERSTE KLASSE. *De inleg is f* 5.				TWEEDE KLASSE. *De inleg is f* 12.			
1	prijs van		f 20,000	1	prijs van		f 20,000
1	» »		- 5,000	1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,000	1	» »		- 2,000
2	prijzen van	f 1,500.	- 3,000	2	prijzen van	f 1,500.	- 3,000
5	» »	- 1,000.	- 5,000	5	» »	- 1,000.	- 5,000
5	» »	- 400.	- 2,000	5	» »	- 400.	- 2,000
5	» »	- 200.	- 1,000	5	» »	- 200.	- 1,000
15	» »	- 100.	- 1,500	15	» »	- 100.	- 1,500
1465	» »	- 20.	- 29,300	1465	» »	- 30.	- 43,950
1500	prijzen bedragen	.	f 68,800	1500	prijzen bedragen	.	f 83,450

DERDE KLASSE. *De inleg is f* 14.				VIERDE KLASSE. *De inleg is f* 16.			
1	prijs van		f 25,000	1	prijs van		f 25,000
1	» »		- 5,000	1	» »		- 5,000
1	» »		- 2,000	1	» »		- 2,000
2	prijzen van	f 1,500.	- 3,000	2	prijzen van	f 1,500.	- 3,000
5	» »	- 1,000.	- 5,000	5	» »	- 1,000.	- 5,000
5	» »	- 400.	- 2,000	5	» »	- 400.	- 2,000
5	» »	- 200.	- 1,000	5	» »	- 200.	- 1,000
15	» »	- 100.	- 1,500	15	» »	- 100.	- 1,500
1465	» »	- 45.	- 65,925	1465	» »	- 65.	- 95,225
1500	prijzen bedragen	.	f 110,425	1500	prijzen bedragen	.	f 139,725

VIJFDE KLASSE.
De inleg is f 13 *en f* 2 *premie voor het Rijk.*

1	prijs van		. . . . f	100,000
1	» »		. . . . -	50,000
1	» »		. . . . -	25,000
1	» »		. . . . -	10,000
1	» »		. . . . -	5,000
2	prijzen »	f 2,000	. . . . -	4,000
3	» »	- 1,500	. . . . -	4,500
50	» »	- 1,000	. . . . -	50,000
55	» »	- 400	. . . . -	22,000
60	» »	- 200	. . . . -	12,000
145	» »	- 100	. . . . -	14,500
3680	» »	- 70	. . . . -	257,600
4000	prijzen bedragen.		. . . . f	554,600
1	premie, toegevoegd aan den laatst uitkomende der 60 hoogste prijzen		. . . . -	30,000
1	premie voor het laatste lot.		. . . . -	3,000
4002	prijzen en premien bedragen		. . . . f	587,600

B A L A N S.

Klasse.	Loten.	Inleg.	Ontvang.	Uitgaaf.	Prijzen.	Premien.
1	20,000	f 5	f 100,000	f 68,800	1,500	»
2	18,500	- 12	- 222,000	- 83,450	1,500	»
3	17,000	- 14	- 238,000	- 110,425	1,500	»
4	15,500	- 16	- 248,000	- 139,725	1,500	»
5	14,000	- 13	- 182,000	- 587,600	4,000	2
		f 60	f 990,000	f 990,000	10,000	2

De trekking dezer Loterij geschiedt op de thans gebruikelijke wijze; daartoe worden de 20,000 nommers, ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort en daartegen voor de trekking van ieder der vier eerste klassen de prijzen, en voor de laatste klasse de prijzen en nieten in eene andere bus geworpen; zullende voorts telken reize, wanneer uit de eerstgenoemde bus een nommer wordt getrokken, ter zelfder tijd uit de laatstgemelde bus de voor hetzelve bestemde *prijs* of *niet* getrokken, en beide overluid afgelezen worden.

De inleg is: in de eerste klasse 5 gulden, in de tweede klasse 12 gulden, in de derde klasse 14 gulden, in de vierde klasse 16 gulden en in de vijfde klasse 13 gulden, en zal daarenboven bij den inleg van de laatste klasse moeten worden betaald 2 gulden premie, ten behoeve van het Rijk, doch van het voldoen dezer 2 gulden zullen de loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald wordt, vrij wezen.

De houders der loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald is, ontvangen bij het trekken van eenen prijs in eene der vier eerste klassen het door hen te veel betaalde terug.

De klassikale loten voor de eerste klasse zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn voor de houders van loten, die in de laatste klasse der 245ste Loterij met *niet* zijn uitgekomen, mits tot het bekomen derzelve ten kantore van den Directeur der Staatsloterij of van een der collecteurs aanvraag gedaan worde gedurende de collecte.

De verwisseling der ongetrokken klassikale loten op Maandag na het uittrekken van iedere klasse aanvang nemende, moet, op verbeurte van het regt der verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klassen zijn volbragt, waarnaar de inleggers ter voorkoming hunner schade zich zullen moeten gedragen.

De betaling der prijzen en premien geschiedt aan den toonder van het lot, veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse, onder korting, ten behoeve van 's Rijks schatkist, van *vijftien* ten honderd van alle prijzen en premien van één honderd gulden en daarboven, en van *tien* ten honderd van alle prijzen daarbeneden.

Alle prijzen en premien, welke niet worden afgehaald binnen *vier* jaren, te rekenen van den *vijftienden* dag na het uittrekken van de laatste klasse der Loterij, waarin de prijzen of premien gevallen zijn, vervallen, zonder uitzondering, aan 's Rijks schatkist. Evenzeer vervalt aan 's Rijks schatkist het te veel betaalde op doorgefourneerde loten, welke in eene der vier eerste klassen met eenen prijs zijn uitgekomen, wanneer dit te veel betaalde niet binnen gemelden termijn van vier jaren is teruggevorderd.

De Directeur der Staatsloterij zal bij den aanvang der collecte voor de 246ste Loterij zoodanig aantal loten afzonderen, als vermoedelijk benoodigd zal zijn, om daaruit aan ingezetenen van het Rijk, geene loterijhandelaren, doch bekend zijnde, loten voor eigen rekening te willen spelen, loten tegen inlegprijs af te geven, mits de prijs van de alzoo afgegeven loten aan hem in eens betaald worde.

De loten mogen in geene andere deelen gesplitst worden dan in *halve*, *vijfde*, *tiende* en *twintigste*.

Door de collecteurs en gedelegeerden mag bij het verkoopen of verhuren van geheele loten of gedeelten van dien niet meer gevorderd worden dan:

Bij verkoop van doorgefourneerde loten:

Voor de Heele	loten	. . . . . . f	69.00
» » Halve	»	. . . . . . -	34.50
» » Vijfde	»	. . . . . . -	13.80
» » Tiende	»	. . . . . . -	6.90
» » Twintigste	»	. . . . . . -	3.45

Bij verkoop van klassikale loten:

Voor de *eerste* klasse.			Voor de *tweede* klasse.		
Voor de Heele	loten.	f 14.00	Voor de Heele	loten.	f 26.00
» » Halve	»	- 7.00	» » Halve	»	- 13.00
» » Vijfde	»	- 2.80	» » Vijfde	»	- 5.20
» » Tiende	»	- 1.40	» » Tiende	»	- 2.60
» » Twintigste	»	- 0.70	» » Twintigste	»	- 1.30

Voor de *derde* klasse.			Voor de *vierde* klasse.		
Voor de Heele	loten.	f 40.00	Voor de Heele	loten.	f 56.00
» » Halve	»	- 20.00	» » Halve	»	- 28.00
» » Vijfde	»	- 8.00	» » Vijfde	»	- 11.20
» » Tiende	»	- 4.00	» » Tiende	»	- 5.60
» » Twintigste	»	- 2.00	» » Twintigste	»	- 2.80

Bij verkoop voor de *vijfde* of *laatste* klasse, de f 2 premie daaronder begrepen:

Gedurende de 1ste en 2de week.			Gedurende de 3de en 4de week.		
Voor de Heele	loten.	f 71.00	Voor de Heele	loten.	f 80.00
» » Halve	»	- 35.50	» » Halve	»	- 40.00
» » Vijfde	»	- 14.20	» » Vijfde	»	- 16.00
» » Tiende	»	- 7.10	» » Tiende	»	- 8.00
» » Twintigste	»	- 3.55	» » Twintigste	»	- 4.00

Zullende diegenen, welke de hierboven bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken, in de klasse waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen, gelijk het bij dit plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de *tweede* klasse.			Voor de *derde* klasse.		
Voor de Heele	loten.	f 12.00	Voor de Heele	loten.	f 14.00
» » Halve	»	- 6.00	» » Halve	»	- 7.00
» » Vijfde	»	- 2.40	» » Vijfde	»	- 2.80
» » Tiende	»	- 1.20	» » Tiende	»	- 1.40
» » Twintigste	»	- 0.60	» » Twintigste	»	- 0.70

Voor de *vierde* klasse.			Voor de *vijfde* of *laatste* klasse. (de f 2 premie daaronder begrepen.)		
Voor de Heele	loten.	f 16.00	Voor de Heele	loten.	f 15.00
» » Halve	»	- 8.00	» » Halve	»	- 7.50
» » Vijfde	»	- 3.20	» » Vijfde	»	- 3.00
» » Tiende	»	- 1.60	» » Tiende	»	- 1.50
» » Twintigste	»	- 0.80	» » Twintigste	»	- 0.75

Bij verhuring:

Voor de *eerste* klasse.			Voor de *tweede* klasse.		
Voor de Heele	loten.	f 4.00	Voor de Heele	loten.	f 8.00
» » Halve	»	- 2.00	» » Halve	»	- 4.00
» » Vijfde	»	- 0.80	» » Vijfde	»	- 1.60
» » Tiende	»	- 0.40	» » Tiende	»	- 0.80
» » Twintigste	»	- 0.20	» » Twintigste	»	- 0.40

Voor de *derde* klasse.

Voor de Heele	loten	. . . . . . f	10.00
» » Halve	»	. . . . . . -	5.00
» » Vijfde	»	. . . . . . -	2.00
» » Tiende	»	. . . . . . -	1.00
» » Twintigste	»	. . . . . . -	0.50

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien voor de *vierde* en *vijfde* klasse *alléén in koop* verkrijgbaar.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 3 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Financien maakt bekend, dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden in het locaal van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam,

op het vijfde Bureau van Rentebetaling:

en wel alleenlijk over het halfjaar verschijnende 1°. September 1861, van Maandag den tweeden tot en met Vrijdag den dertienden dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, ,op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den zestienden September 1861 tot en met den vijftienden Januarij 1861.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen regt hebbende op de renten over het halfjaar verschenen geweest 1°. Maart 1857, waarvan de betaling, ingevolge Koninklijk besluit van den 25sten October 1855 (*Staatsblad* n°. 125), zal blijven opengesteld tot en met den laatsten Februarij 1862.

's Gravenhage, den 13den Augustus 1861, n°. 131.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

Directie *Willemsoord.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 30sten Augustus 1861, des middags ten 12 ure, zal door den Minister van Marine, aan het gebouw van het Departement van Marine te 's Gravenhage, in het openbaar worden Aanbesteed:

het maken en leveren van eene IJzeren Schipdeur voor het nieuwe drooge dok op het maritime etablissement Willemsoord.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 13 van het Bestek, dat, behalve aan voornoemd Departement en bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, ook nog ter lezing ligt aan het Provinciaal Gouvernement van Noordholland, en verder op al de plaatsen, waar de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken gewoonlijk ter lezing liggen.

De gegadigden worden opmerkzaam gemaakt:

1°. dat de inschrijvingsbiljetten in de daarvoor bestemde bus moeten geworpen zijn uiterlijk den 29sten Augustus 1861, des middags ten 12 ure;

2°. op den inhoud van genoemd art. 13, waarbij onder anderen bepaald wordt: » dat de inschrijvingsbiljetten ter zijde worden gelegd, welke geen duidelijke aanwijzing inhouden van de fabriek, alwaar de inschrijver zich verbindt, de Deur te doen vervaardigen."

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur der Marine A. E. Tromp te Amsterdam, en bij den Ingenieur van den Waterstaat J. Strootman te Nieuwe Diep.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1861.

De Minister van Marine,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking van het *Hydrographic Office, Admiralty Londen*: als:

ENGELAND. ZUIDKUST.

Tijd-Signaal voor Plymouth-Sound.

Tot het aangeven van den *middelbaren tijd van Greenwich*, ten behoeve der schepen die verlangen mogten den gang en de fouten hunner *chronometers* in *Plymouth-Sound* te bepalen of te verbeteren, wordt dagelijks *ten één ure na den middag* een *tijd-signaal* getoond van den vlaggestok der redoute op *Mount Wise Devonport.*

Dit signaal bestaat niet, zoo als gewoonlijk, in het laten vallen van een *bal*, maar in het *te zamen vallen van een kegel*, opgehangen digt bij den top van den *vlaggestok der redoute* op *Mount Wise*, en welke kegel, wanneer hij niet gebezigd wordt, gesloten aan den vlaggestok hangt.

Als waarschuwing voor den waarnemer, heeft 3 *minuten vóór* 1 *ure de* kegel zijn volkomen vorm, en op het oogenblik van 1 *uur na den middag* naar den *middelbaren tijd van Greenwich valt hij te zamen. Twee minuten* later heeft hij nog eens zijn geheelen vorm, en op het oogenblik van 1 *uur* 5 *minuten na den middag* valt hij op nieuw *in één.* Dit te zamen vallen voor de tweede maal geschiedt tot meerdere zekerheid of ook voor het geval, dat het de eerste maal door den waarnemer niet is opgemerkt.

Het oogenblik van den *middelbaren tijd van Greenwich* wordt verkregen door middel van een *chronometer* van het *Observatorium* van den heer *Cox, Opticus* in de *Fore-Street* te *Devonport*, door wien deze *chronometer* onmiddellijk voor het verlaten van het *Observatorium* vergeleken is met eene goede astronomische klok van *Arnold;* men kan dus op 1 of 2 seconden na er veilig op vertrouwen.

Dit Tijd-signaal wordt des *Zondags* niet getoond.

Deze tegenwoordige inrigting is slechts tijdelijk, tot dat door den electrischen telegraaph eene verbinding met het Koninklijk *Observatorium* te *Greenwich* is gemaakt.

De kegel is van zeildoek, $4^1/_2$ *Engelsche voet* in middellijn en *zwart* geschilderd. Hij hangt beneden de vlag aan den vlaggestok, 175 voeten boven het gemiddeld oppervlak der zee; zijn te zamen vallen kan gezien worden van de meeste punten van *Hamoaze*, over geheel *Plymouth-Sound* en van al die plaatsen van *Catwater*, waar naar zee gaande schepen gebruik van maken. Het kan ook, bij helder weder, met een kijker op een aanmerkelijken afstand buiten het *Breekwater* gezien worden in de peilingen tusschen N. t. W. en N. t. O.

Mount Wise is het algemeen seinstation van de haven en kan herkend worden aan zijne *groene zuidelijke helling*, als ook door de nabijheid der *St. Stephanskerk* met hare opmerkelijk scherpe spits.

De vlaggestok op den berg staat:

op 50° 22′ 0″ *Noorderbreedte* en
» 4° 10′ 15″ *lengte West van Greenwich.*

(De peilingen zijn genomen op het *miswijzend kompas.* — *Miswijzing* 22° 50′ *West* in 1861.)

's Gravenhage, den 24sten Julij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Kustlichten in Noorwegen.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking van het *Marine-departement* van *Noorwegen*, de volgende veranderingen in de kustlichten gemaakt zullen worden, als:

1°. het *licht* van *Stavaernsodden* zal *rood* schijnen, in plaats van *groen*, zoo als thans;

2°. het *licht* van *Skuddesnos* zal in het *Zuid-Westen* van een *scherm* voorzien worden, zoodat het in die rigting niet westelijker zal strekken dan Z. W.¹ ten Westen op het kompas, of eene kabellengte beoosten *Oostböen*, waarvan men dus vrij kan varen door binnen het rayon van het licht te houden;

3°. het *licht* van *Vigholmen* zal een grooteren boog verlichten en wel tot Z. $^1/_2$ O. per kompas, zoodat het schijnen zal omstreeks ééne kabellengte vrij ten Oosten *Oostböen.*

Deze veranderingen zullen geschieden, wat de twee eerstgenoemde lichten betreft, op den 1*sten September*, en wat het laatste aangaat, op den 1*sten October aanstaande.*

's Gravenhage, den 2den Augustus 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Havenlicht te Macassar.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking van den schout bij nacht, kommandant van Zijner Majesteits zeemagt in *Oost-Indie*, en inspecteur der marine aldaar, op Oedjong Pandang te Macassar, in den saillant van de waterbatterij voor het fort Rotterdam is opgerigt en sedert 1 Januarij dezes jaars in werking gebragt een *vast of stilstaand wit katadioptrisch havenlicht van de 4de orde*, welks lichtbron opgesteld is op eenen steenen toren van 14 Nederl. el, zoodat het licht, voor het oog 2 Nederl. el boven het water verheven, zigtbaar is op ruim $2^1/_2$ Duitsche of geographische mijlen afstands; het verlicht den geheelen zee-horizon, en brandt iederen nacht van zons-ondergang tot zons-opkomst.

De toren zelf is wit, en deszelfs top en de lantaarn rood geschilderd.

Op de » *Kaart van de Zuid-Westkust van Celebes, trigonometrisch opgenomen door Zr. Ms. brik* Postillon, *onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse* J. Schröder, 1841," (editie van 1852) teekene men dit havenlicht aan op 5° 8′ 10″ Zuiderbreedte en 119° 26′ 20″ lengte beoosten Greenwich.

Het licht dient hoofdzakelijk om de reede van Macassar van om de Zuid à Zuid-West aan te doen: daartoe brengt men het in de peiling van Noord-Oost $^1/_4$ Noord (regtwijzend kompas), en stuurt er dan regt op aan; loopende men zoo op eenen geschikten afstand ten Westen van de Taka-baboeijong langs en tusschen de Taka-Pienjing, en de Zuidpunt van Groot-Leilei-droogte door, in 14 tot 7 à 6 vadem afnemende diepte, naar en ter reede van Macassar, welke men voortsmet de koersen van Noord en Noord ten Oosten verder opzeilt.

's Gravenhage, den 2den Augustus 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmakingen: als:

I. SCHOTLAND.

Lichttoren op *Macarthur's Head.* Eiland *Islay.*

Blijkens bekendmaking van het *Northern Ligthouses-Office* te *Edinburgh*, zal, te rekenen van *den* 1*sten September dezes jaars*, van zonsondergang tot zons-opgang een licht ontstoken worden op een nieuwen lichttoren op *Macarthur's Head* , Eiland *Islay.*

De lichttoren op *Macarthur's Head* staat op het voorgebergte van dien naam, aan de Oostzijde van het eiland *Islay*, *Argyllshire* (Graafschap *Argyll*) en bij den Zuidelijken ingang van het *Sound of Islay.*

Het licht is stilstaand, en wordt vertoond door een *Dioptriek Holophotal Verdigting*-toestel (*Dioptric Holophotal Condensing apparatus*).

Het licht zal *Wit* zijn in *Sound of Islay*, van het strand van *Islay* tot omstreeks N. $^1/_2$ O; *Rood* in de rigting naar het eiland *Jura* van omstreeks N. $^1/_2$ O. door het Oosten tot omstreeks Oost; en *Wit* van omstreeks Oost, door het Zuiden, zoo ver Westwaarts als het van het eiland *Islay* gezien kan worden.

Het licht zal 128 Engelsche voeten boven hoog water springtij verheven, en bij helder weder met het oog van den waarnemer 10 voeten hoog, op omtrent 17 Engelsche zeemijlen zigtbaar zijn, en op minderen afstand naar gelang van den staat des dampkrings.

De lichttoren is gemetseld en *wit* geschilderd, en 42 voeten hoog van den grond tot den top der lantaren. De boven opgegeven peilingen zijn genomen van den *lichttoren* op het *miswijzend kompas.* De miswijzing is omstreeks 26° 10′ West in 1861.

II. KAAP DE GOEDE HOOP.

Nieuw licht op de Romanklippen aan den ingang der Simonsbaai.

Blijkens bekendmaking der regering te *Kaapstad*, zal van den 16den *September dezes jaars*, alle nachten een *licht* ontstoken worden op den nieuwen *lichttoren op de Romanklippen*, ter vervanging van het *licht* van het *lichtschip* hetwelk tegenwoordig op eene kabellengte ten Noorden dier klippen geankerd ligt.

Het zal een *wit* draailicht zijn, vertoonende *tweemaal in iedere minuut* een *helderen schijn van* 12 *sekonden* ter onderscheiding bij dik weder van het *Kaap-Pointlicht*, dat slechts *eenmaal in de minuut draait.* Het nieuwe licht zal 54 Engelsche voeten boven de zee verheven en bij helder weder van het dek van een schip op 13 Engelsche zeemijlen afstand zigtbaar zijn.

De lichttoren is 48 voeten hoog; zijne *benedenste helft* zal *zwart*, de *bovenste helft wit* geschilderd zijn.

Men peilt van den *lichttoren* de *Noach's ark* Z. 56° W. $^7/_{10}$ Engelsche zeemijl, en de *Dock-yard-klok* W. t. N. 1,65 mijl.

N. N. O. $^2/_3$ O., $2^3/_4$ kabellengte van den lichttoren ligt de *Castor-klip*, waarop met laag water, springtij, slechts 15 voet water staat; hare ligging wordt door een baken aangewezen, met eene vlag waarop het woord » *rock*" geschilderd is.

Tusschen de *Castor-klip* en den *lichttoren* bevinden zich *droogten* van 19 en 24 voet; welke het voor groote schepen noodzakelijk maken,

wanneer zij ten Noord-Oosten passeren, den lichttoren eene ruimte van minstens 3 1/2 kabellengte te geven alvorens naar de *Simonsbaai* aan te houden.

De *Simonsbaai* inzeilende zal een schip midden vaarwaters tusschen de *Wittle-klip* en *Millerspoint* passeren, wanneer hij den lichttoren in één houdt met *Elsey-Peak*, in peiling N. 1/4 W.

(De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas.)

's Gravenhage, den 10den Augustus 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

1°. Engeland-Oostkust.

Nieuw Landguard-licht, Haven van Harwich.

Blijkens nadere bekendmaking van het *Hydrographic Office Admiralty*, te *Londen* (ten vervolge van het berigt aan zeevarenden, voorkomende in de *Staats-courant* van den 16den en 17den Junij 1861), wordt het *licht*, hetwelk vroeger te zien was op het *Landguard-fort*, sedert den nacht van den 10den Junij jl. op het *nieuwe gebouw* op *Landguard-beach*, aan den ingang der haven van *Harwich*, ontstoken.

Het licht is *stilstaand* en 16 *Engelsche voeten* boven het gemiddeld oppervlak der zee verheven.

Het licht wordt, wanneer men de haven nadert, niet gezien vóór digt bij de *Andries-boei*, of in de peiling van N. N. W. 1/3 W.; alsdan zal het zich rood vertoonen tot aan de *Beach-End-Boei*, alwaar het wit wordt en dit blijft tot op de haven.

De lichttoestel is dioptriek of met linzen, van de 6de grootte. Het brandt op den westelijken hoek der wachterswoning, zijnde een laag, wit gebouw, met leijen dak en *hooge witte* schoorsteenen, en staande omtrent 650 ellen (yards) Z. W. t. W. van de *Cupola* in het *Languard-fort*.

Het vroegere licht op *Languard-fort* is gebluscht.

Scheepsgezagvoerders, die de haven van *Harwich* binnen varen, worden gewaarschuwd de lichten van *Harwich* in geenen deele *westwaarts* open te zeilen vóór dat het *roode licht* van *Languard* gezien wordt.

Boeijen op de Cliff-foot droogte.

Blijkens dezelfde bekendmaking is de *Cliff-End-bakenboei zuidwaarts* gelegd, liggende zij thans in 15 voet met laag water springtij, met den *Mortella-toren* op *Bull-cliff* N. O. t. O. 1/4 O. en de spits der *Harwich*-kerk N. t. W. 1/4 W.

Nog is eene *roode Canboei*, gemerkt » *North Cliff*," geplaatst in 18 voet met laag water, nabij de *Noord-cliff- Foot-droogte*, met den molen van *Pattrick* ineen met het *Breekwater*, N. W. t. W. 1/2 W. en den *Mortella-toren* op *Landguard-Oost-beach* O. t. N. 1/2 N.

(De peilingen zijn genomen op het *miswijzend kompas. Miswijzing* 21° West, in 1861.)

2°. Afrika, Zuid-oostkust.

Stilstaand licht te Port Elisabeth.

Blijkens bekendmaking van het *Hydrographic Office Admiralty* te *Londen*, is sedert den *1sten Junij dezes jaars* een *havenlicht* ontstoken op een nieuw gebouwden lichttoren op den heuvel over de stad *Port Elisabeth*, in de *Algoa-baai*.

Het licht is *stilstaand* en zeewaarts zigtbaar in de peiling tusschen N. W. en Z. W.; het vertoont zich rood over één kompasstreek aan ieder einde van dien boog, als: van N. W. tot N. W. t. W., en van Z. W. tot Z. W. t. W., en schijnt *wit* in de zes tusschen liggende streken.

Het licht is 225 *Engelsche voeten* boven den waterspiegel bij hoog water verheven en bij helder weder van het dek van een schip op een afstand van 12 *Engelsche mijlen* zigtbaar.

De lichttoestel is *dioptriek* of met *linzen*, *van de 6de grootte.*

De toren is van *steenhouwer*, 55 voeten hoog van het grondvlak tot den windwijzer en staat 25 ellen (yards) Z. 1/2 O. van het *Donkin-monument*.

Daar het mogelijk is door de hoogte van dit licht, dat het bij sommige gesteldheden des dampkrings door schepen, die uit het *Oosten* komen, gezien worde vóór het draailicht op kaap *Recife*, moet men zorgen het niet bezuiden het West te brengen vóór dat het *licht* van kaap *Recife* duidelijk zigtbaar zij; dit zoo zijnde wordt dit licht onmiddelijk boven den horizon gezien, zoo door zijne grootere kracht, als ook door zijn omdraaijen *iedere minuut.*

De peilingen zijn genomen op het *miswijzend kompas. Miswijzing* 29° 50' West in 1861.

's Gravenhage, den 23sten Julij 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 2den September 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het bouwen eener Brug over de rivier de Mark te Breda.

De Besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 18 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 22sten Augustus ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste logementen en koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage en bij den bouw- en werktuigkundige, waarnemend Eerstaanwezend Ingenieur, van den Berg, te Breda.

's Gravenhage, den 10den Augustus 1861.

De Commissie voornoemd,
G. T. van Meurs, *Voorzitter.*
de Bordes, *Secretaris.*

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Negende* trekking der *Vijfde* Klasse van de 245ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 27sten Augustus 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 16056	een prijs van	1000 gulden,
» 17875	» » »	25,000 »
» 4342	» » »	1000 »
» 7895	» » »	1000 »
» 13293	» » »	1000 »
» 17534	» » »	1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling van Thee te Rotterdam, *op Woensdag 9 October* 1861.

Liggende te Rotterdam:

	/4	/8	/12		
Boei	479	—	—	kisten	Java-thee
Congo	2194	—	—	»	idem
Souchon	3358	—	—	»	idem
Pecco	690	—	261	»	idem
Thunkay	1996	—	—	»	idem
Schin	370	—	—	»	idem
Hysant	1009	—	—	»	idem
Uxim	10	—	228	»	idem
Joosjes GB	10	—	241	»	idem
idem FB	—	—	19	»	idem

Liggende te Amsterdam:

	/4	/8	/12		
Boei	1119	—	—	kisten	Java-thee
Congo	5427	—	—	»	idem
Souchon	2636	—	174	»	idem
Pecco	705	—	276	»	idem
Thunkay	2100	—	—	»	idem
Schin	432	—	—	»	idem
Hysant	1003	—	—	»	idem
Uxim	22	—	351	»	idem
Joosjes GB	—	15	248	»	idem
idem FB	—	—	13	»	idem
Thunkay	—	—	16	»	Japan-thee
Hysant	—	—	8	»	idem
Uxim	—	—	8	»	idem

Aangevoerd in 1860 en 1861; leverbaar per ontvang-ceduллen.

Amsterdam, 27 Augustus 1861.

Veiling te Amsterdam, *op Dingsdag* 1 *October* 1861, *van:*

993/2 en /4 Kisten Java-Indigo, } liggende aldaar;
326 » Java-Cochenille, }

te Rotterdam, op Donderdag, den 3den *October* 1861, *van:*

732/2 en /4 Kisten Java-Indigo, liggende aldaar, met voorbehoud deze hoeveelheid, bij tijdigen aanvoer, te vermeerderen met ca. 640 pikols Java-Indigo.

De Directie geeft de verzekering dat zij vóór hare gewone voorjaarsveilingen van 1862 geen andere Java-Indigo en Cochenille aan de markt zal brengen.

Amsterdam, 27 Augustus 1861.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door jhr. *H. W. A. Sandberg*, wonende op den Huize Klein-Essenburg, onder Harderwijk, is aan Z. M. den Koning verzoek gedaan om 's Konings toestemming voor zijnen Zoon *Samuel Johannis*, tot het aannemen van den geslachtsnaam *van Westervelt*, ten einde deze zich voortaan zoude mogen noemen en teekenen *van Westervelt Sandberg.*

Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge de dispositie van Z. Exc. den Minister van Justitie, dd. 24 Augustus 1861, n°. 101, ter voldoening aan Artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek.

*** Bij Acte, van den 22sten Augustus 1861, behoorlijk geregistreerd, is door den Heer Kantonregter te Dordrecht aan *Petrus Leonardus Stoop*, oud 21 jaren, wonende te Dordrecht, op diens verzoek Handligting verleend tot het drijven van eene Winkelnering en Handel in Manufacturen.

De waarnemende Griffier bij gemeld Kantongeregt,
Mr. H. Timmers Verhoeven.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Dingsdag 27 Augustus 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. Werkelijke Schuld.	2 1/2	64	64 1/16	—
Dito dito	3	75 7/8	—	—
Dito dito	4	98 7/8	99	98 7/8
Handel-maatschappij		133 7/8	—	—
Spanje	1 3/4	42 1/8	—	—
Binnenlandsche nieuwe . .	3	47 13/16	—	—
Portugal, oude	3	46 1/2	46 9/16	—
Rusland, oude	5	102 3/8	—	—
Nieuwe	5	101 3/8	—	—
Hope	4	75 3/4	—	—
Stieglitz	4	74 7/8	—	—
Dito, 5de serie	5	82 3/8	—	—
Dito, 6de serie	5	94 7/8	—	—
Leening 1860	4 1/2	89 3/4	—	—
Oostenrijk, Metalliek . . .	5	46 3/8	46 1/2	46 3/8
Dito	2 1/2	24 1/8	—	—
Zilveren	5	69 1/8	—	—
Nationalen	5	54 7/8	55	54 7/8

Londen, Consols.	92 3/4	Antwerpen, Metalliek. . .	57 3/4
Spanje	—	Spanje	—
Parijs, Fr. rente	68.30	Weenen, Metalliek. . . .	67.80
Spanje	48 1/8	Wissel Londen.	138.30

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ